

در اطراف قانون مالیات بر درآمد شرکتها

قسمت چهارم وظایف شرکتها و ادارات دارائی
برای تشخیص و وصول مالیات و طرز مراجعه و رسیدگی
کمیسیونهای تشخیص و هیئت عالی حل اختلاف

بموجب تبصره ۵ ماده ۹ قانون اصلاح مالیات بر درآمد مصوب تیرماه ۱۳۳۷ شعب نمایندگان شرکتهای و مؤسسات کشتی رانی خارجی در ایران مکلفند مالیات مؤسسات مذکور را بطور مقطوع بمانند صدی چهار از کلیه وجوهی که بابت کرایه مسافر و حمل و نقل کالا و غیره از ایران عاید آنها میشود (اعم از اینکه وجوه کرایه را در ایران یا در مقصد یا در بین راه دریافت کنند) بانضمام ده درصد مالیات بابت عوارض شهرداری و یک و نیم درصد مالیات بابت اطلاق بازرگانی بانضمام سیاهه وجوه دریافتی در آخر هر ماه بدارای محل پرداخت و قبض رسمی دریافت نمایند و چنانچه به تکلیف خود عمل نمایند بموجب بند الف از ماده ۱ آئین نامه جرائم مالیاتی معادل یک برابر مالیات پرداخت نشده مشمول جریمه میگرددند هر گاه شعب نمایندگان بموقع صورت مذکور را تهیه و تسلیم اداره دارائی نکنند و مالیات متعلقه را نیز دازد و با صورت تسلیمی برخلاف واقع باشد اداره دارائی وظیفه دارد مالیات مؤسسات مذکور را براساس میزان محمولات کالا و مسافر رأساً تشخیص و پیش آگهی صادر نموده و ابلاغ نماید و اگر شعب نمایندگان کی ها به تشخیص دارائی معترض باشند میتوانند ظرف ۳۰ روز از تاریخ رویت پیش - آگهی اعتراض خود را بدارای محل تسلیم نمایند .

شرکتهای کشتی رانی ایران از تاریخ بهره برداری تازه سال از پرداخت مالیات

بر درآمد معاف میباشند .

برطبق تبصره ۶ ماده ۹ قانون اصلاح مالیات بر درآمد مصوب سال ۱۳۳۷ شرکتهای هواپیمائی خارجی در ایران بشرط معامله متقابله و شرکتهای هواپیمائی داخلی از پرداخت مالیات معاف میباشند ولی نمایندگانی شرکتهای هواپیمائی خارجی در ایران نسبت بدرآمد هائیکه بحساب خود بدست می آورند باید مالیات متعلقه را پرداخت نمایند .

بموجب تبصره ۷ ماده ۹ قانون مذکور چون شعب شرکتهائیکه مرکز اصلی آنها در خارج از ایران است از سود تحصیل باید مالیات بپردازند بنا براین مکلفند برای کلیه عملیاتیکه در ایران خواه بحساب شرکت اصلی و خواه بحساب دیگری انجام میدهند حساب جداگانه نگاهداری نمایند و در محاسبه سود و زیان فقط هزینه مؤسسات واقعه در ایران را احتساب نمایند . و چنانچه حساب جداگانه نگاهداری ننمایند برطبق بند (ج) ماده ۱ آئین نامه جرائم مالیاتی معادل یک برابر مالیات پرداخت شده مشمول جریمه میگرددند .

چنانچه مالیات شرکتی از طرف اداره دارائی راساً تشخیص و ابلاغ گردید شرکت میتواند ظرف ۳۰ روز از تاریخ رویت پیش آگهی مالیاتی اعتراض نماید و اعتراض باید کتبی باشد که مستقیماً با اداره دارائی داده و رسید دریافت نماید و یا بوسیله پست سفارشی بفرستد و یا مفاد اعتراض خود را با اداره دارائی تلگراف کند و چنانچه در مدت مقرر اعتراض نکند و یا خارج از مدت اعتراض نماید مالیات مشخصه قطعی میباشد مگر اینکه در اعمال ضرب یا محاسبه اشتباه شده باشد و اگر شرکتی اعتراض خود را تسلیم نمود اداره دارائی مکلف است پرونده شرکت را بکمسیون تشخیص بدوی بفرستد .

کمسیون بدوی در نقاطیکه اداره دارائی دایر باشد مرکب از ۳ نفر تشکیل میشود .

- ۱ - فرماندار یا بخشدار یا نماینده او .
- ۲ - رئیس دارائی یا نماینده او .

۳ - نماینده اطاق بازرگانی برای رسیدگی باختلافات مالیاتی بازرگانان و شرکتهای (در نقاطی که اطاق بازرگانی دایر نیست یککنفر بازرگان معتمد محل) بمعرفی فرماندار یا بخشدار با رعایت ماده ۶ آئین نامه طرز رسیدگی کمیسیونهای تشخیص مالیات بر درآمد مصوب فروردین ماه ۱۳۳۵ کمیسیون قوانین دارائی تعیین میگردد.

کمیسیون مزبور مکلف است بر عایت ماده ۹ آئین نامه طرز رسیدگی کمیسیونهای تشخیص مؤدی را دونوبت دعوت نماید و چنانچه مؤدی حاضر نشد، غیاباً رسیدگی و رأی صادر نماید و بهر حال فاصله بین روئیت دعوتنامه تا روز رسیدگی کمیسیون نباید کمتر از ۵ روز باشد.

کمیسیونهای تشخیص بر طبق ماده ۸ آئین نامه حق دارند اظهارات طرفین و اشخاص ثالث را استماع نموده و هر گونه توضیح کتبی یا شفاهی که برای تعیین مالیات لازم بدانند خواسته و همچنین دفاتر تجارتنی و اسناد مؤدی را رسیدگی نمایند رأی کمیسیون بدوی قطعی است مگر در مواردیکه مابه الاختلاف بین مالیات مشخصه از طرف کمیسیون و مبلقی که مورد تصدیق مؤدی یا مطالبه دارائی است بیش از ۲۵٪ باشد که در این صورت مؤدی یا دارائی میتوانند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی اعتراض و پرونده امر بکمیسیون تجدید نظر جهت رسیدگی مجدد ارجاع خواهد شد.

کمیسیون تجدید نظر هر یک از ۵ نفر بشرح زیر خواهد بود.

۱ - دادستان محل یا نماینده او.

۲ - فرماندار یا بخشدار یا نماینده او.

۳ - رئیس دارائی یا نماینده او.

۴ - یککنفر از روسا یا کارمندان ارشد ادارات دولتی در محل.

۵ - یککنفر از نمایندگان اطاق بازرگانی برای رسیدگی با امور بازرگانان

و شرکتهای و اگر اطاق بازرگانی نباشد یککنفر بازرگان معتمد بطریقی که در قسمت

کمیسیون بدوی گفته شود. کمیسیون مذکور بترتیبی که در بالا گفته شد از مؤدی دعوت میکند که در کمیسیون حضور یابد و چنانچه در نوبت دوم مؤدی حاضر نشود غیاباً رسیدگی و رأی صادر مینمایند. کمیسیون تجدید نظر حق دارد توضیحات کتبی و شفاهی طرفین را خواسته و بدفاتر و اسناد مؤدی رسیدگی نماید. کمیسیون بدوی لاقبل باحضور دو نفر که بکنفر آنها نماینده دارائی باشد رسمیت خواهد یافت و کمیسیون تجدید نظر باحضور لاقبل ۳ نفر که بکنفر آن نماینده دارائی باشد. ولی بهر حال اطلاع تمام نمایندگان از تاریخ تشکیل کمیسیون الزامی میباشد آراء کمیسیونهای بدوی و تجدید نظر با کثرت عده حاضرین مناط اعتبار است. ریاست کمیسیونهای بدوی و تجدید نظر بعهده فرماندار یا بخشدار یا نماینده آنهاست و در غیبت آنها بعهده رئیس دارائی و یا نماینده آن خواهد بود. اشخاصیکه در کمیسیون بدوی نسبت بمالیات مؤدی رأی داده اند نمیتوانند نسبت به همان موضوع در کمیسیون تجدید نظر رأی بدهند. رأی کمیسیون تجدید نظر قطعی و لازم الاجرا میباشد مگر در مواردیکه مابه الاختلاف مالیات مشخصه از طرف کمیسیون تجدید نظر و مبلغی که مورد تصدیق مؤدی یا مطالبه اداره دارائی است زاید بر یا نصف هزار ریال باشد که در اینصورت مؤدی یا اداره دارائی میتوانند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی به هیئت عالی حل اختلاف مالی مراجعه نمایند و در صورتیکه مؤدی بکمیسیون حل اختلاف مراجعه نماید مکلف خواهد بود مابه الاختلاف را وجه نقد سپرده و یا تضمین کافی که مورد قبول دارائی با هیئت عالی باشد بدهد والا وخواست او رد خواهد شد. هیئت عالی حل اختلاف مالی در مرکز هر یک از استانها در صورت احتیاج تشکیل میگردد مادام که هیئت مزبور در مراکز استان تشکیل نشده موضوع در

هیئت عالی حل اختلاف مالی تهران رسیدگی خواهد شد اکثریت اعضاء هیئت عالی از کارمندانی که دارای پایه قضائی باشند انتخاب میشوند. بموجب ماده ۴ آئین نامه وظایف هیئت عالی حل اختلاف مالی مصوب فروردین ماه ۳۵ کمیسیون قوانین دارائی با حضور مؤدی یا نماینده قانونی او بموضوع اختلاف رسیدگی مینماید و در صورتیکه مؤدی یا نماینده قانونی او پس از دو مرتبه احضار حاضر نشود کمیسیون موظف است بدون حضور او رسیدگی و رأی صادر نمایند. رأی هیئت باید لااقل با اعضاء ۳ نفر از اعضاء صادر گردد و رأی صادره قطعی و غیر قابل اعتراض است ریاست هیئت مزبور از بین دو نفر قضات منتخبه وزارت دارائی به انتخاب وزیر دارائی تعیین میشود.

هیئت عالی برای رسیدگی و صدور رأی حق مراجعه با اسناد و مدارک و دفاتر مؤدیان را داشته و در صورت مقتضی میتواند از اطلاعات اشخاص ثالث و کارشناسان استفاده نماید.

با توضیح مراتب بالا وظیفه مسئولین شرکتها میباشد که هنگام رسیدگی کمیسیون تشخیص بدوی یا کمیسیون تشخیص تجدید نظر و یا هیئت عالی حل اختلاف مالی در کمیسیون حضور یابند و یا نماینده قانونی خود را اعزام دارند تا کمیسیونها یا هیئت عالی مجبور نگردند که غیاباً رسیدگی و اقدام به صدور رأی نمایند، همچنین مؤدیان در صورت مراجعه به هیئت عالی باید وجه مورد اختلاف را در موعد مقرر بپردازند و یا ضامن قابل قبول بدهند تا وخواست تسلیمی آنها رد نشود. با اضافه برای حفظ حقوق در خود کمیسیونها و همچنین هیئت عالی هر گونه توضیح که لازم باشد بدهند و اسناد و مدارک خود را ارائه نمایند تا کمیسیونها و یا هیئت عالی با اطلاع کامل اقدام بصدور رأی نمایند.

در پایان لزوماً خاطر نشان میسازد بموجب تبصره ۲ ماده ۴۱ قانون مالیات بر درآمد مصوب فروردین ماه ۱۳۳۵ مرجع رسیدگی بدعاوی مالیاتی بمعنی اعم منحصرأ مراجع مذکور در قوانین مالیاتی میباشد.

